

10

Series of the month of Ramadan
زنجیرا ههیفا رهمهزانی

THE NIGHT IS WORTHY, THE NIGHT IS
YOUNG AND PRECIOUS

ليلة القدر

شهقاب قمنج وب بها

نقیسین :

د. عبد الرزاق البدر

وهرگیران :

بیکهس إسماعیل عمر

مذکهفت

www.mzgaft.com

ليلة القدر

(شهقا بقهنج و ببها)

نقيسين

د. عبدالرزاق بن عبدالمحسن البدر

وهرگیران

بیکهس إسماعیل عمر

مزگفت

www.mzgaft.com

زنجира ھەيغا رەممەزانى

ئۇنىڭ

نۇيىسىن: د. عبدالرزاق بن عبدالمحسن البدار

وەرگۈران: بىيکەس إسماعيل عمر

دېزايانا نافھەروكى: سايىتى مزگەفت

دېزايانا بەرگى: ژىڭر سىتهى

ھەزمارا زنجيرى: (10)

ز بەرھەمىن: سايىتى مزگەفت www.mzgaft.com

ئۇنىڭ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سوپاسیئین بی کیماسی هه ریئن خودی نه، و ئه م سوپاسیيا وی دکھین، و هاریکاری و لیبورینی ڙئ دخوازین، و ئه م خو ب وی دپاریزین ڙ خرابیيا نه فسین خو، و ڙ نه باشیيا کارین خو، و بی خودی وی راسته ری بکهت چ سه ردارن بو نین، و بی خودی ڙ هه ڙی سه ردارنی بینیت و سه ردار بهت، چ راسته ریکه ربو نین، و ئه ز شه هده کی ددهم کو چ خوداین ڙ راست و دروست نین ڙ بلى - الله - ى، و ئه ز شه هده کی ددهم کو مو حه ممه د بهنده و پیغام به ری وی یه سه لاؤات و سلاقيں خودی لسہ ربن. و دیقدا:

هندیکه خودی ته عالا یه ئه وہ بی بتني د ئافراندن و هه لبڑارتنا تشتی وی دفیت، هه روہ کی خودی ته عالا دبیثیت: ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ

[القصص: ٦٨] مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾

و مه بهست ڙ په یقا "الاختیار" لقیری ڙیگرن و هه لبڑارته، و خودی ڙ ته کو زیبا کارینه جه و شیانیت خو، و ته ماميما زانین و ڦه گرتنا خو، ڙ چیکرین خو ڙیدگریت و هه لبڑیریت یا وی دفیت

ڦ ده م و جه و که سان، فیجا دی زیده تر تایبہ تمہند کهت، و زیده تر قنهنجی لسہر کهت، و گله ک زیده تر دی که ته جھی چاقدیری، و دی مشه و برفرهه قنهنجی و که ره میت خو پیچه بهت، و ئه ڦ مه زنترین نیشانیت خودایه تیبا وی یه، مه زنترین دیمه نیت ئیکانه تیبا وی یه، ته کو زیبا سالو خه تیں وی یه، و ئه ڦ دیار ترین به لگانه لسہر ته مامہ تیبا شیانیت وی، و کاربنہ جھیا وی، و ئه وہ یڻ پیچید بیت تشتنی وی دفیت د ئافرینیت و زیدگریت، و هه فساری هه می تشتنان یڻ دهستن وی دا، و تشتن هه می به ری رویدانی و پشتی رویدانی هه می بو وی دز فریت، فیجا تشتنی وی دفیت ئه و د چیکری یڻ خو دا بجهه دئینیت، و ب یا وی دفیت ئه و حوكمرانی یڻ دکهت، هه روہ کی دبیڑیت: ﴿فَلِلَّهِ الْحَمْدُ لِرَبِّ الْسَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ [٣٦] وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ [٣٧] [الجاثیة: ٣٥]

[٣٧]

و ژوان ده میں خودی ته عالا تایبہ تمہند کری، و زیده تر قنهنجی و مشهیبا که ره ما خو دگھل کری ههیقا ره مه زانی یه، کو ژیگرتیه

لسر هه می هه يقین دیتر، و ده هیکین دوماهی ژ شه قین وی هه رو هسا سه رئیخستیه لسر هه می شه قین دیتر.

و شهقا ببها ژیه رزیده قهدری وی لدھف خودی، و زیده مه زنیا پله یا وی، شهقا وی یا کرییه بخیرتھ ژ هزار هه يقین ئه و شهقه تیدا نه، و بابهتی وی ی بقہدر و روومھت و جھه بلند کری؛ دھمی وھ حییا خو یا دیار، و ئاخفتنا خو یا بقہدر، و دویش ئیک هات تیدا ئینایه خوار، ئه و قورئانا کو راسته ری کرنە بۆ ته قوهداران، و جوداکھری راستی و نه راستی یه بۆ باوه رداران، و روناھی و چرا و دلوقانییه بۆ جیهانی هه می .

خودی ته عالا دبیزیت: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيَّلَةٍ مُّبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٌ أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ الْسَّمِيعُ الْعَلِيمُ رَبُّ الْسَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْقِنِينَ﴾ [الدخان: ١-٦] ئانکو: هندی ئه مین مه ئه و ئانکو قورئان یا د شهقه کا ب بها و پیروز دا ئینایه خوارى، کو دکھفته د هه يقا رهمه زانی دا. هندی ئه مین ئه م ب هنارتنا پیغەمبەران و ئینانه خوارا په رتووکان خەلکى

پئاگه هدار و ترسین یا مفا وزيانا وان تيدا؛ داخه لکي چ هيچهت نه مين. ل وي شهڻ هه رکاره کي موکم هه بيت ڙئه جهل و رُزقِي وئي سالي ڙ لهوحا پاراستي بو مه لائیکه تين نفیسہر دھيٽه ئاشکه راکرن، و ناهيٽه گوهارتٽن. ئه ڦ کاري بنه جهه کاره که ڙ نك مه، و هه ر تشتہ کي دبت و خودي ته قدير دکهت و وھبيٽ پئ دھنيٽ ب زانيٽن و فه رمان و ئانه هييا وي يه. هندى ئه مين ئه م فريٽکه رين پيغه مبه رايٽن بو مرؤفان. دلوقانيٽه ک ڙ نك خودايو ته ئه چيٽ پيغه مبه ر - بو وان ييٽن پيغه مبه ر بو دئيٽن هنارتٽن. هندى ئه و هئوي گوه ل هه مي ده نگان دبیٽ، و ئه و ب هه مي کاريٽن ئاشکه را و فه شارتي يي پر زانايٽه. ئافراندھرئ عه سمانان و عه ردی و هه ر تشتہ کي د ناڦبه رئ دايه، ئه گه ر هوين ب وي چهندى دخودان باوه رن، هوين باش بزانن کو ئافراندھرئ ڦان چيٽکريٽان خودايو وان يي ڙ راستا يه.

هه روہسا گوتییه: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ وَمَا أَدْرِكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفٍ شَهْرٍ﴾ تَنَزَّلُ الْمَلَكَيَّةُ وَالرُّوحُ فِيهَا يُادِنُ رَبِّهِمْ مِّنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ [القدر: ١-٥]

ئانکو: هندی ئەمین مه قورئان د شەقا قەنچ و ب بها دا ئىنایە خوارى، کو دکەفتە د هەیقا رەمهزانى دا. و توچ دزانى - ئەمى پىغەمبەر - کانى شەقا قەنچ و بها چىيە؟ شەقا ب بها شەقە كا پىرۆزە، خىرا وى ژ يا هزار هەيقيئن ئەف شەقە تىدا نەبت چىتە.

تىدا بشىوه كى مشە مەلائىكەت دھىنە خوار و جبريل سلافلى بىن دگەل وان دھىتە خوار، ئەفە ژى ب دەستوييرىيا خودايى خۆ، و ئەو وان فەرمانان دئىننە خوارى يىن وي بو وي سالى تەقدىر كرىن وداين. ئەوھەمى تەناھىيە هەتا دەركەفتىنائەلندى چ خرابى تىدا نىنە.

يا خودى ما ئەفە چەند شەقە كا زىدە مەزنە، و چەند يا ب روومەت و قەدر گران و مشە بەرە كەتە.

■ شهڻه ک بتني خيرتر بيت ڙ هزار ههیقان!! رامانا وي ئه وه ئانکو ئه و ڙ (٣٠، ٠٠٠) سیه هزار شهڻان خيرتره، و سیه هزار شهڻ پتھر ڙ (٨٣) سالان، و ئه ڻه ته مهنه کي دریڙه ئه گهر ئیک ب عیبادهٽ خودیٽ ته عالا و لبٽ فه رمانا وي ڦه دهرباز بکهٽ، و شهڻا ببها شهڻه کا بتني يه و ئه و ڙ في چهندیٽ هه می ڙ بخیرتره، و ئه ڻه قهنجیه کا مه زنه.

موجاهد خودیٽ ڙي را زى بيت دېيزيت: شهڻا ببها بخیرتره ڙ هزار ههیقان ڙ ههیقان شهڻا ببها تیدا نه بيت، بقى چهندیٽ قه تاده و شافعی و پتھر ڙ ئیک هه ر هو سا گوتينه.

■ دفیٽ شهڻا قه در گران و پیروز دا زیده مه لائیکه دهینه خوار ڙ به ر زیده هئیا به ره که تا فيٽ هه یقى، و مه لائیکه ت دهینه خوار دگه ل هاتنا به ره که تيٽ و دلوقانيٽ، کا چهوا دهینه خوار لده می خواندنا قورئانیٽ و جقاتین زکرىٽ خودیٽ.

■ ئه و هه می ته ناهييه، هه تا ده رکه فتنا ئه لندی، ئانکو ئه و هه می خيره چ خرابي تیدا نينه هه تا ده رکه فتنا ئه لندی.

■ دڻ شهقا ب قهدر و پیروز دا هه کاره کي هه بيت ڙئه جهل و ٻڙق وی سالی ڙ لهوحا پاراستي بو مه لائیکه تین نشيشه دھيئه ئاشکه راکرن. ئانکو يا دی رویدهت ل وی سالی خودی ته قدیر دکهت، و ئه ڦه رویدهت ب دهستویريا خودی یڻ کو زال لسهر هه کاره کي و چ کار لبهر ئاسي نه، و کارينه جهه ی هه رتشته کي لجهئ وی ددانیت. و مه بهست ڙ ته قدیر کرنی ئانکو ته قدیر کرنا سالی یه، چونکي يا گشتی يا د لهوحا پاراستي دا، و يا پیش ئیخستیه بهري چیکرنا ئه رد و ئه سمانان ب پینچي هزار سالان، کا چهوا فه رمودین دروست بئڻ چهندی بنه جهه بووينه.

و يا بنه جهه بوی ڙ پیغه مبهري خودی ﷺ سه بارهت پاداشتی شهقا ببها کو وی گوتیه: "مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقُدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفَرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنبِهِ" ^(١) ئانکو: هه چي شهقا ببها رابیت بکرنا عیبادهت ساخ بکهت، و باوهري پي هه بيت و بخیر بزانیت دی گونه هین وی یئن بهري نوکه هینه ڙيبرن.

(١) رواه البخاري (1901)، والنمسائي (2195)

و شهقا ببها بشیوه کي فهبری ئه و يا د ههیقا رهمه زانا پیروز دا ژبه ر گوتنا خودى ته عالا ده مى دېیزیت: ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنْ آثُرَهُدَى وَالْفُرْقَانِ﴾ [البقرة: ١٨٥]

دگه ل گوتنا خودى ده مى دېیزیت: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ و ئه و پتر جهی هيچي يه د دهکین دوماهي دا ژبه ر گوتنا پیغه مبهري ﴿صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ﴾ ده مى دېیزیت: " تَحَرَّوْا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْعَشْرِ الْأَوَّلِ مِنْ رَمَضَانَ " ^(١) و داخوازکرنا وي د شهقین تاك دا هييش پتر جهی پشت راستي يه ئانکو شهقین ٢٥ و ٢٧ و ٢٩ ژبه ر گوتنا پیغه مبهري ﴿صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ﴾ ده مى دېیزیت: " الْتَّمِسُوهَا فِي الْعَشْرِ الْأَوَّلِ مِنْ رَمَضَانَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ، فِي تَاسِعَةِ تَبَقَّى، فِي سَابِعَةِ تَبَقَّى، فِي خَامِسَةِ تَبَقَّى " ^(٢) ئبن حجاجه ر خودى ژي رازى بيت د په رتوکا الفتح الباري لben دهگه هى به ریخودانا شهقا ببها د تاکين شهقین دهکین دوماهي دېیزیت: و ژقى يا هاتييه و هرگىران ئاماژه يه بو دروستييا گوتنا دېیزیت: كوشهقا ببها بشیوه کي فهبرى يا د ههیقا رهمه زانى

(١) رواه البخاري (2020)، ومسلم (1169)

(٢) رواه البخاري (2021)، ومسلم (1165)

دا، پاش ژڦي چهندئ ئه و يا ل ده هکين وي یين دوماهي، پاش ل تاکين وي نه ب بشيوه کي دهستنيشانکري، و ئه فه يه يا کومه‌لا ده نگوباسين لسهر في چهندئ هاتين ئاماڻي ددهت⁽¹⁾"

و زانا يا بهحس کري کو مهريم ژ فهشارتنا وي، و نه دهستنيشانکرنا وي د چ دهقان دا بو هندئ يه: دا مسلمان خو زيره ک و زهحمهت بدنهن د ههمي ده هکان دا ب کرنا عياده‌تئ خودئ ته عالا دا، ب کرنا نشيئين شهفي و خواندنا قورئاني و کرنا باشي، و دا بقئ چهندئ ديار بيت مرؤفي چالاک و رېڈ د دهستقه‌ئينانا خيران دا ژيئ بې لفین و ته مبهل، و چونکي ئه گهر مرؤفا زانিবان دا پتريا وان هه ما بتئي وي شهفي رابن نه کوچ یين دي، و ئه گهر زانىبان ته ماميما تاقىكىرنې په يدا نه دبوو.

يا فهره لسهر مه هه ميما ئه م هشيارين هشياريه کا زيده بو ب دهستقه‌ئينانا ئه في شهفا پيروز، دا ئه م ب سه رکه‌فن ب و هرگرتنا پاداشتئ وي، و ب دهستقه‌ئينانا خيرا وي، و مرؤفي بې بهر ئه و ه

(1) (فتح الباري (4 / 259، حديث رقم 2017))

يى ژ خىرى بى بەھر، و وەرزىن ژىرىنا گونەھان لىسەر را دچن و ئەھەر ھەلگرى گونەھىن خۆيە زېر بى ئاگەھى و پشتگوھ ھافىيت و بى خەمیيا وي؛ ۋېجىا بەھشت و سەركەفتىن بۆ وي بىت يى ۋېرەگەھشتىنا سەركەفتىيا ب دەستقە بىنىت، و تىدا ب رېكا نېيىزىن شەقى و كارىن باش و رېكا باشان گرت بىت، و ئاگر و تىچۇون بۆ وي بىت يى دئەقى شەقى دا ھات بىتە دەرئىخستان ژ بەر دەرگەھان، و لىسەر خۆگرت بىت ب پەردىيان، و ئەقى شەقى ئەھەيلاس بىت، و ئەھە مژوپلى سەرپىچىيا خودى و گونەھان بىت، و مروقەكى خاپاندى بىت ب هيٺى و خەونان ۋە، و بەر زەكربىي خىرتىرين شەف و باشتىرين رۇزان بىت؛ وەى بۆ مەزنى و دژوارىيما پەشىمانىيا وي.

و يى فايىدە نەكەت ل فى شەقى پىروز ئەرى دى ل چ دەمەكى دى فايىدە كەت؟!! و يى دەقى دەمى قەدر بلند دا بەرھە خودى ۋە نە زقريت دى كەنگى زقريت؟!! و يى تىدا ھەر يى شەرمىز و پاشقەمايى بىت ژ كرنا خىران ئەرى دى ل چ دەمەكى كاركەت؟!! پىغەمبەرى خودى ﷺ دېيىت: "إِنَّ هَذَا الشَّهْرَ قَدْ حَضَرَ كُمْ،

و خیّر و سوننه ته بُو مولمانی ئەو تىدا گەله ک دوعايان بکەت،
چونكى دوعا تىدا دھىنە وەرگىتن، و بلا بەھەل بېرىت ژ دوعايىن
گشت رامان، هەروھە کى ابن ماجە ۋە دگوھىزىت ژ دايىكامە
عائىشىايى پازى بونا خودى لى بىت دېرىت: "يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَرَأَيْتَ
إِنْ وَاقَتُ لَيْلَةِ الْقَدْرِ، مَا أَقُولُ فِيهَا؟ قَالَ: قَوْلِي: اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوفٌ
تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاغْفِرُوا عَنِّي".⁽²⁾

دهیکا مه عایشه خودی ژی رازی بیت دبیزیت: من گوتی: ئەی
پىغەمبەری خودی ﷺ ئەرى ئەگەر من زانى كىش شەف شەف
قەدرى يە !! ئەرى ئەز بو خوچ دوعا بکەم ؟ !!!

.((1644) رواه ابن ماجه (1)

((3850) سنن ابن ماجه (2))

ئينا پىغەمبەرى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ گوتى تو بىزه : "اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ؛ فَاعْفُ عَنِّي" ⁽¹⁾ ئانکو : خودايى من [يا الله] تو خودانى لېبورينا مشەي، و تو حەش دياكىرنا ئەفي سالوخەتى خۆ يى پاقۇر و تمام دكەي، قىچا تو لەن خوش ببە و ببورە.

ئەف دوعا يى مەزن رامانە كا كويىر ھەيە و ئەفە بهلگەيە لىسەر ھندى و ئاماژى ب وى چەندى ددەت كو ئەف دوعا يى دوى شەفي دا گونجاي يە،

و ئەفە شەفە كە تەقدىرىن ھەمى تىشتا تىدا بۆ مەلائىكەتىن نقيسەر دھىنە ئاشكەرا كرن، و كريارىن بەندەيان يىن سالەكى هەتا هاتنا شەفە كا دىتىر ژ شەقىن بەها (ليلة القدر) دھىنە نىشان دان، و كى قى شەفي بسلامەتى دەرباز بکەت و خودى ل گونەھىن وى ببورىت ئەو سەركەفت و گەھشتە ئارمانجا سەركەفتى، و يى سلامەتىيا دونيايى و ئاخىرەتى ب دەستقە بىنىت ئەو ب مسوگەرى

(1) حديث صحيح في سنن الترمذى 3513

سه رکه فت، و چ تشت هه مبه ری سلامه تی نینه، دا ڦیرا بگه هین
و بد هر فهت ببینین في شهقا بخیر و بهره که ت،
و پاراستنی ل سه ر نفیثین فه رز بکه ين، و رابون و کرنا شه ف
نفیثیان، و ئه دا کرن و دانا زه کاتي، و پیشکیش کرنا سه ده قه يان، و
پاراستنی ل رُوژیا بکه ين، و گله ک کرنا په رستنی، خو دویر کرن ڙ
کرنا گونه هان و خه له تیيان، و په شیمان و تهوبه کرن ل سه ر
گونه هان و خه له تیيان، و گله ک کرنا زکری خودی و خواندنا
كورئانی.

يا خودی تو ته و فیق و سه رئیخ ستنا مه بدھ بو رابوونا شهقا بها (لیلة القدر) و مه بکه ڙکه سین با و هری پی هه بیت و بو خودی
بیت، و خودای من تو خودانی لیبورینا مشهی، و تو حه ش
دیار کرنا ئه في سالو خه تی خو ی پاقڑ و تمام دکهی، ڦیجا تو لمه
خوش ببه و ببوره، و تو خودانی لیبورینا مشه و به رده و امی.

و صلى الله على نبينا محمد
و على آله و صحبه أجمعين

مِزْجَفْت

www.mzgaft.com